

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 .			
Egészévre	20 .			

ROSTA.

A varangyos béka csufolódik. Azt kurttyolja, hogy az ászpik reszket és az ászpiknak nincsen gerince.

És a varangyos béka még el is dicsekszik vele, hogy a mikor mindenki szomorú és csüggedt, az ő izetlen elméssége nyomában jóízű kacagás fakadt.

Ugyan ki hallotta már valaha, hogy a fülemile nyelvet öltögetett volna a pettyes tollu pávára?

Avagy a pacsirta mondott-e már csufondáros megjegyzést a talyigára, mely nyikorgog?

És a napsugár átalakult-e haragjában csak egyszer is kénköves istennyilává, mikor a mocsárra süttött? . . .

De a varangyos béka, lám, csufolódik és azt brekegi, hogy ászpik gerinetelen és reszket . . . Hahaha!

* * *

Holnap hamvazó szerda lesz.

Vajjon kinek jut eszébe ilyenkor az első magyar nyelvemlék: látjátok feleim mik vagyunk? bizony por és hamu vagyunk!

Mostanában nem szokás belátni azt, hogy az idő eljárt felettünk és helyet kell adnunk erősebb, fiatalabb új nemzedéknek.

Nálunk a kiaszott öreg ember is, mikor már a hamut is mamunak mondja, még ragaszkodik állásához nem tágit, a míg a kaszás feléje nem legyint.

Hiszen magyar földön történt, hogy egy előkelő állású nagyon öreg ember, mikor állásából nyugdíjba vonult, ügyvédi irodát nyitott!

Nem csoda tehát, hogy itt még sűrűn vannak elavult, régi, nagyon öreg eszmék és törekvések is, melyek szívósan ragaszkodnak az érvényesüléshez.

Tavaszdodik . . . rügyet bont a fa nemso-kára új levél zöldel az ágon . . . és az összekunk orodott száraz régi levél még mindig tovább zörög.

A hamu ennek nem az elmúlást jelenti hanem azt, hogy a hamutól a gesztenyét az ő számára kaparják ki.

No de majd eljön a gyümölcsérlelő nyár is forró sugarával és a sárga levélkét

besodorja a szellő . . . De ki gondol már a makacsul zörgő avarra, mikor az eleven élet zsong, alkot, ragyog és a nemzet daldallal megy előre verőfényes útján . . .

* * *

Még egy hét és ünnepe lesz a magyarnak.

De vajjon igazán ünnepünk lesz-e az idén március 15-ödike, a nemzeti megújodás, a magyar szabadság napja?

Nem kell e majd gyászt öltönnünk, hogy mindaz, a mit apáink 1848. március 15-én s a forradalmi szent nap varázsának erejével később kivitak, nyomtalanul elveszett?

Dicselkedhetünk-e azzal, hogy március 15. a magyar nemzet ünnepe?

Hiszen . . . no de ne szólj szám, nem fáj fejem. Aki magyar, ugyis tudja, érzi: mit gondolok.

Elég baj, nyomoruság és szégyen, hogy jöllehet 1848. március 15-ét a dicső márciusi ifjuság beírta a nemzet történetébe, most 56 évvel később még mindig elfojtott sóhajtság tör ki, a magyar szivekből és a nemzeti gondolat bilineseken senyved.

De a nemzet azért ne csüggedjen! Ha nem is nevezhetjük az idén március 15 ikét igazán ünnepnek, mert talán inkább sirni volna okunk, — azért bizzunk és tartsunk össze: Lesz még egyszer ünnep a világon! . . .

Szemközt állunk.

— márc. 7.

A remény egyre fogy; nagyon kevés kilátás van arra, hogy a nemzetet megértse a király.

A kik eddig kihallgatáson voltak Bécsben, miad azzal tértek onnan vissza, hogy a helyzet vigasztalan.

A dolog annál elszomorítóbb, mert a nemzet nem kíván semmi újat, nem követeli alaptörvények megváltoztatását csupán annak érvényesüléséhez ragaszkodik, ami a kiegyezési törvényben benne van.

Talán sohasem forgatták annyit a törvényt, mint mostanában. Tudósok, államférfiak, hazafiúi aggodalomtól átha-

tott jó magyarok mind az 1867: XII. t.-cikket lapozgatják, olvasgatják.

És a nemzet legjobbjai egyértelműen azt hangoztatják, hogy kivétel nélkül minden benne van abban a törvényben, amit a nemzet kíván. Az egységes nemzeti állam kiépítése, a nemzeti önállóság a gazdasági, a katonai, a külügyi téren, a közigazgatásban, az iskolában, szóval a magyar nyelv és a magyar alkotmányos jog folytonos uralma mindenütt megvalósítható a kiegyezési törvény becsületes végrehajtásával.

De a király mégis mereven ragaszkodik a maga álláspontjához, mely szerint ez sincs benne, az sincs benne a törvényben.

Hogyan lehetséges ez? Hát ugy, hogy a királynak nem a kiegyezési törvényünk az irányadó szentírása, hanem az osztrák, német nyelvű kiegyezési törvény, mely a szövegében sok helyen lényegesen eltér, különbözik a mieinktől.

Hiába magyarázzák a királynak, hogy ez vagy az csakis a magyar törvény szelleme és betű szerint való értelme alapján helyes, alkotmányos és törvényes. Erre a királynak az az ellenvetése, hogy ő nem így értette, nem is így egyezett meg Deák Ferencsel.

Az igazság kétség nélkül a magyar nemzet részén van. Mert mi nem Ausztriával kötöttük meg és iktatuk törvénybe a kiegyezést, hanem Magyarországot apostoli királyával. A koronás magyar királyllyal törvényesen megkötött egyezés alapján dualizmusban, a paritás elvére épített állami szövetségben élünk a királynak mint osztrák császárnak többi országaival. De a német nyelvű osztrák kiegyezési törvény esetleg hiányos, elferdített szövegéhez semmi közünk, az minket nem kötelez, az nekünk nem törvényünk, annak nyoma a mi alkotmány szerveink közt nincsen.

Csakhogy — és ez a bökkenő, sőt ez a valóban súlyos nemzeti szerencsétlenség — a magyar királyt 1867. óta

Legjobb vetőgép a világhírű eredeti Melichar-féle páros sorú „Unicum-Drill”

kizárólagos raktár képviselő Piac-ucca 26.

Rámer Sándornál Nagytrafik-udvar, Óvakodjunk utáztatoktól.

Hungária kávéház

a helybeli és vidéki intelligencia találkozó helye, hol minden kedd, csütörtök, szombat és vasárnap nagy zeneestély tartatik felváltva MAGYARY TESTVÉREK, RÁCZ KÁROLY és FIA zenekarai által.

Kitűnő kávéházi italok. Hideg buffet. Saját termései borok.

Kiváló tisztelettel: Weichinger Kroly.

máig egyetlen magyar államférfi sem világosította fel, meghagyták őt tévedésében valamennyien és — a mi még növeli a veszedelmet — ellenvetés nélkül tudomásul is vették a király álláspontját és e tévedés törvénytörvénymagyarázata szellemében kormányozták Magyarországot.

A királyban tehát ez az eljárás, az ő értelmezésének elfogadása méltán megérlelhette azt a hitet, hogy az ő törvénytörvénymagyarázata az egyedül helyes és alkotmányos. Valószínű, hogy a király a legutóbbi időkig nem is sejtette, hogy a magyar nemzet mindazt, a mit kíván, a 67. XII. t.-c. alapján és szellemében kívánja.

Valahányszor a nemzet előállt azzal a követeléssel, hogy hajtassék végre a törvény, ezt úgy adták elő a királynak, hogy a megerősödött magyarság erőszakosan akar nemzeti vivmányokat kicsikarni. Így aztán Bécsben a katonai körökben és talán a király lelkében is az a gondolat vert gyökeret, hogy a magyar nemzet eljárása nem törvényes, nem is alkotmányos, hanem inkább forradalmi.

Ez a tévhit annál inkább hitelre találhatott, mert a sérelmeket oly kisebbség hangoztatta és képviselte, melyet az uralkodó többség és kormányai úgy tüntettek föl, mint nagyralátó, rendbontó, felforgató elemet. A kisebbség erőszaka jelszó lett Bécsben: mely jogtalanságot, Ausztriával és a királlyal szemben alkotmányellenes, alapatlan és a magyar nemzet tulnyomó többségben visszhangot sem keltő kuruckodást jelntett.

Igy került egymással szembe a nemzet és a király.

Ez a története a mi annyiszor újra kifakadt régi sebeinknek; ez a magya-

rázata annak, hogy ime most a nemzet szemközt áll a királlyal.

Vak aki nem látja, hogy itt a király alig vádolható. De a nemzetet sem lehet vádolni. Annál bűnösebbek azonban azok, a kik gyarapodni, elburjánzani hagyták a buza vetésben a konkolyt, a virágok közt a gyomot és most a nemzet arra volt kénytelen ébredni, hogy nem arathat tiszta buzát, nem örülhet virágainak: elpusztult a mező áldása, a rét illatos gyönyörűsége.

A nagyválság.

— márc. 7.

Ma vége a farsangnak. Holnap már hamvazó szerda lesz.

Magyarország népe, az árva magyar nemzet joggal ölthet gyászt magára s hintethet hamut a fejére, mert nagyon szomorú idők felhői tornyosulnak fölötte!

Ugy látszik a bécsi rövidlátás már a vakságig elfajult. És úgy látszik akadnak hazaáruló gonosz magyar emberek, akik önzésből úgy keverik a kártyát, hogy ők nyerhessenek. A hazával, a nemzet sorsával nem sokat törődnek.

Az igazat megvallva, már az is, ami eddig történt, alkotmányellenes dolog. Ha pedig valóban azt tervezik, hogy a nemzet itéletét figyelembe sem véve, a képviselőház működésének felfüggesztésével, az ideiglenes kormány vezesse az ügyeket tovább és kormányozzon felelősség nélkül: ez már nyílt eltörlése lenne az alkotmánynak!

Majd megfelelő rá a magyar nemzet amugy magyarán... De ezt aztán nem köszöni meg Bécs...

Isten óvja nagy csapástól mi magyar hazánkat!

Politikai körökben élénk megbeszélés, sőt vita tárgya báró Bánffy Dezső kihall-

gatása. Az új párt vezére vasárnap őszintén megmondta a királynak, hogy Magyarországon a nemzet akaratának mellőzésével tovább kormányozni lehetetlen.

Ezzel szemben Bánffy úgy látszik a király részéről is hasonló nyíltságot tapasztalt. Ez a nyíltság azonban megdöbbenő felfogást tár a nemzet elé. A király, — vagy ha így jobban tetszik — a bécsi katonai körök hallani sem akarnak semmiféle reformról és a 67. XII. törvénycikket úgy magyarázzák, hogy abban katonai szempontból a magyar nemzetnek csak kötelességei vannak, de jogai nincsennek.

A további kihallgatások.

A király által meghívott politikusok további kihallgatásának rendjét a következőleg állapították meg. A király fogadja:

Kedden: Hódossy Imrét, Tóth Jánost és gróf Apponyi Albertet.

Szerdán: Darányi Ignácot, Thaly Kálmánt és Láng Lajost.

Csütörtökön: Tomasics Miklóst és Rakovszky Istvánt.

Pénteken: gr. Zselénszky Róbertet és gróf Zichy Jánost.

Általános a vélemény, hogy e kihallgatások egyetlen célja a puhítás. A király semmit sem akar adni a nemzetnek. Tiszta s méginkább Héderváry tanácsára meghívott tehát tizenhat politikus, a kik egyenként megtudják, amit a nemzet már úgy is sejt. Ezek aztán vagy engednek a negyvennyolcból, vagy rémülten mesélik el itthon párt-hiveik közt, hogy a király mennyire hajthatatlan. Ebből aztán azt remélik Bécsben, hogy ha a király nem enged, majd enged az ellenzék.

De hiszen várhat, míg csak bele nem fárad!

Nincs remény!

Beavatott forrás szerint a bécsi hadügyi körök hajlíthatatlanok. (A mi magyarul

A budai várban.

A budai várban szomorú világ van, Temető az mostan: feledett, gazdátlan. Nem éjféle órán jár ott a kísértet: Déli nap tűzében kiül az utcára; Sirpenésztől nyirkos halovány orcája Beszél, ha megérted.

A kőutat arra fű, moha benőtte... Ritkán suhan el csak egy alak előtte; Az is olyan vedlett, idegen, bus, fáradt, Mintha roskadozva a halálát várná, Mintha az élőktil menekülve járná A budai várat.

Temetője eltűnt régi dicsőségnek! Az emberek itten szinte félve lépnek. Odalent az élet zug, dübörög, fénylik, Duzzad új erőben a rohanó század: Itt meg visszhangtalan sirböltök a házak, Éjszaka van délig.

Ez volt-e Mátyásnak büszke palotája? Itt zöngé a jókedv boldog hahotája? Itt éltek a bőlesek? Hir, pompa hatalma A tudóst, a költőt ide hívta, vonta? Daliás ösöknék zászlója kibontva Itt kelt diadalra?

E komor falakra fény ma is röppen még; De az öröm itt csak átutazó vendég. A király, királyunk, magyarok királya

Ha betér egy napra, ha betér egy óra, — Álom ez, csak álom... egyet üt az óra S ébred a szív fájva!

Nappal ilyen bus a budai vár képe... Sőhajtásunk sem jut a király elébe! Alszik a múlt fénye, a magyar dicsőség; A rideg magányban zord katonák állnak, Silbakolni elzárt küszöbét a várnak Szegények csak győzzék!

De mikor sirjából feltörhet a szellem: Zaj riad az utcán, élet a sok termen. Tárógató harsan, sarkantyú megpendül; Kik itt hajdan laktak, mind újra vigadnak, Veri a viszhangot a boltíves ablak S reszket az éljéntül.

Jönnek a vitézek, szép barna leventék. A királyi várban bizony egy se vendég: A nemzet, az ország dolgaiban járnak; Gyül a deli, zászlós, tanácsulő tábor, Csupa szín magyarság és ott ül a nádor Jobbján a királynak.

Kisérteti csöndjén a csillagos éjnek Megesörren a kardjuk. Mind összejövénnek, Fiatalok, vének, ősi ragyogásban: Bölcs, aki tanácsol; költő, a ki érez, És a trónon Mátyás, a dicső fenséges, Talpig sötét gyászban.

Hej, fekete gyászban áll Mátyás király ott! Négy száz esztendeje virraszt kínos álmot: Az utódját várja, ki helyén maradjon, A magyar nemzetért, a nemzettel éljen, Hogy a magyar trónnak, hatalomban, fényben Uj napja virradjon!...

Rudnyánszky Gyula.

Hja, Párisban!

— Uram!
— Fizetek.
— 275 frank 50 centimes... Méltó-tassék a számla.

— Tessék, itt a pénz.
— Köszönöm, uram. Jó éjt.
A pincér zsebre tette a borraalót, aztán sietve fölsegítette a monsieur nehéz, prêmes bundáját, mialatt két másik pincér lelkes előzékenységgel hozta elő a madame hermelines kabátját, melynek prémjéből finom illat terjedt szét az étteremben. A szomszédos asztalok mellől kíváncsian figyelt a többi vendég, különösen a férfiak, akik nem vették le a szemüket a csodálatosan szép, de még csodásabban ragyogó drágakövekkel szinte elborított hölgyről.

A párocska selyemsuhogással távozott a pincérek hajlongó sorfala között a szőnyeges étteremből. A cigányzenészek is, mintha éreznék, hogy jelentős vendégek távoznak, hangos akkorddal bucsuztatták őket.

Az egyik sarokbeli asztalnál megindul a szó:

annyit jelent, hogy nagyon is hajlandó emberek szembe szállnak a halhatatlan nemzettel!

Mivel a katonai kérdésekben semmit sem akarnak engedni, a király elhatározta, hogy a kihallgatásra hívott politikusokat felkéri: kövessenek el mindent, hogy a katonai dolgok kikapcsolásával rendezzék a válságot. A királynak nincs ellenvetése koalíciós kormány ellen, sőt tág teret nyújt a belügyi reformoknál, az új kormányknak, de a katonai kérdésekben csupán a kilences bizottság pontjait fogadja el.

E szerint nincs remény a kibontakozásra. Mert a függetlenségi párt és az új párt részéről természetesen nagy ellenállásra és visszatetszésre talál ez a kivánság.

A kilences bizottság amolyan se hus se hal, fából vas karika csoda volt, a melynek még egyhangulag hozott alázatosan minimális kivánságait is sutba vetették. Abban a pontjában pedig, hogy a nyelv fölött való rendelkezés felségjog, a magyar nemzetre nézve kárhuzatos veszedelem rejlik. Ilyesmit önérvényes nemzet el nem fogadhat. Ha elfogadná: öngyilkosságot követne el; mert nemzet, a mely nyelvéről lemond, nem állhat meg a nemzetek sorában.

És ha elfogadna a magyar nemzet ily kötetést: megérdemelné a hóhérhalált.

Bécsi tudósítás.

A Magyar Estilap tegnap bécsi tudósítójától közölt cikkében érdekesen világít be a bécsi áskálódások boszorkánkonyhájába. Semmi jót nem jósol és figyelmezteti a nemzetet, hogy legyen készen a legrosszabbra.

Azután így folytatja:

Eddig az volt az általános nézet, hogy a bécsi politikát összes fejleményeivel egyetemben Tisza irányítja; holott a valóság az, hogy Tisza végtelenül szeretné, ha ideiglenes miniszterelnöksége alól már fölmentené és ezt legfelsőbb helyen be is jelentette; Goluchovszky és Khuen azonban nem akar-

ják Tisza fölmentését semmiféle formában, míg valami végleges rend nincsen. Tisza azt adta elő, hogy az ő végleges elmenetele könnyitene a tárgyalásokat, míg Khuehék úgy okoskodnak, hogy Tisza ideiglenes hivataloskodása presszió az ellenzékre és hogy az elveit fel fogja áldozni, csak hogy Tiszától szabaduljon.

Mindazok a tényezők, melyek illetéketlenül befolyolják a magyar válság intézésére, elfogadták Khuenék nézetét és kivítették a koronánál, hogy Tisza marad, ami neki is teher, és határozottan megnehezíti a kibontakozást.

A mai állapot szerint úgy tervezik, a további eljárást, hogy ezen a héten járulnak a király elé a már meghívottak: a kihallgatások befejezte után egy kormányprogramot fognak összeállítani, mely körülbelül meg fog felelni a már multkor közölt kereteknek. (Tudniillik fel fogná ölelni az önálló vámterület gondolatát olyformán, hogy a kormány igyekezni fog Ausztriával a nemzetközi szerződéses figyelembevételével megállapodásra jutni, hogy az ország áttérhessen idővel az önálló vámterületre. Benne lesz a választói jog kiterjesztése, a progresszív adó és az az ígéret, hogy a hadsereg ügyében a 9-es bizottság megállapodásait mielőbb végre fogják hajtani.) A jövő héten újabb meghívások lesznek. Maga a király a meghívandókkal közölni fogja a kész programot és kérdést fog hozzájuk intézni, hogy hajlandó volnának-e ez alapon kormányt alakítani avagy kit ajánlanának ők ennek a programnak keresztülvitelére?

Csak ezek után jönne a megbízás és a megbízott férfinak újabb tárgyalásai az összes pártokkal egyrészt abban az irányban, hogy ezen az alapon csatlakozzanak a kormányhoz, másrészt abban, hogy a nem csatlakozó pártok ne gördítsenek akadályokat a legszükségesebb javaslatok elintézésére és esetleg akciójukat tartásuk fenn arra

az időre, mikor az állam és monarchia visszajutott a rendes kerékvágásba.

Magyarul ez körülbelül annyit tesz, hogy ki akarják taktikázni az indemnítást, az ujoncokat és a közös delegációt — sőt az indemnításról akár le is mondanak — és iazután nem bánják, ha az év végére megint felfordulás lesz,

Igy szorult most háttérbe a koalíciós kabinet és a kisebbségi kabinet terve egyaránt, valamint az új választások terve is. Csak ha ez a taktika nem válik be, ha a felemás programra nem lehet embert vagy ideiglenes többséget kapni, ha a koalícióba a huzavonával nem sikerül részt ütni: akkor jön esetleg a kisebbségi kabinet a feloszlattással a tarsolyában. Engedményekről, a koalíciós program elfogadásáról szó sincs és nem is lesz, míg a függetlenségi párt nem lesz abszolút többségben.

Felirat a királyhoz.

A képviselőház holnap ülést tart, és esütörtökön szintén. De valószínű, hogy a Ház tekintettel a válságos időkre, állandóan együtt marad és megkezdi működését.

Erről a vezérő bizottság ma délelőtt határoz. Ha a vezérő bizottság a mellett dönt, hogy a képviselőház nem várva be az új kormányt, azonnal lászson hozzá a felirat elkészítéséhez, akkor a felirati vita megkezdődik és a Ház minden nap tart rendes ülést.

Egyház és iskola.

A főiskolai ifjúság zászlaja és az oratoriumi emléktábla. Még a mult évben elhatározta a főiskolai ifjúság, hogy zászlót csináltat és kirándulási alkalmával azt használja. A lelkes, hazafias ifjúság főleg az összetartás és a külsődísz végett óhajtozza ezt. A zászló ügye azonban azóta egyre huzódott. Az utóbbi időben aztán úgy tervezték, hogy a régen tervbe vett oratoriumi emléktábla ügyét összekapcsolják a zászlókészítéssel. Ebben az ügyben a diákság küldöttsége tegnap délelőtt felkereste Kovács József polgármestert és tudatták vele tervüket, felkérve őt, hogy a város bizonyos összeggel járuljon hozzá a zászló költségeihez. A polgármester helyeselte az ifjúság hazafias szép tervét és megígérte, hogy támogattai fogja őket ebben, megengedte továbbá, hogy zászlójuk egyik oldalára a kollegium városának, Debrecennek címerét himeztethessék. Az ifjúság báró Bánffy Dezsőnének kéri fel a zászlóanyai tisztségre és evégett legközelebb egy küldöttség utazik Budapestre. A zászló szentelés valószínűleg május 7-én megy végbe, ugyanakkor lesz az oratoriumi emléktáblának is leleplezése nagy ünnepség között.

A főiskolai kántus jutalmazottjai. Mácsai Sándor énektanár elnöklété alatt a főiskolai énekkar választmánya gyűlést tartott, melyen az énekkar számára tett alapítványok kamatait ítelték oda az erre érdemes kántoroknak.

1. A Nagy József alapítványból a nagy díjat Halász András 4 éves theol. 6 éves kántor kapta. 10—10 koronát a szólam vezetők: Balogh István jh. Váczy Ferenc 2 th. Domján Ferenc 1 th. és Baróthy István 3 th. A fentmaradt 87 korona egyenlő részben osztatott ki az első éves kántorok között.

2. Vecsey—Bruckner alapítványból jutalmazottak:

Baróthy István 3 th. 50 korona, Balogh István 3 jh. 45 korona, Jóljárt István 3 th. 35 korona, Szendrey István th. 15 korona, Szendrey József 3 th. 15 korona, Bertalan Imre 2 th. 15 korona, Miszty Mihály 3 th. 5

— Pompás asszony! igazán csak Párisban láthatni ilyen szép teremteket... És láttátok azokat a gyémántokat? testvérek közt is százezer frankot érnek.

— Hja, ilyesmi is csak Párisban terem.

— És micsoda ebédet ettek végig! Csekélység: 275 frank ára étel-ital két személynek...

— Ezt is csak Párisban lehet látni.

— Láttátok a toilletjét? megfigyeltem minden részletet rajta; nohát ez a ruha, ez valóságos költemény! Csupa nehéz csipke. Talán száz éves csipke. Látni rajtok, hogy egy egész emberéleten át tartott, amíg a munkása elkészült vele. Azt hiszem, egyáltalán nem tulozok, ha azt mondom, hogy ezért a ruháért az a fajankó legalább tízezer frankot fizetett a szabónak.

— Hja, ilyesmit is csak Párisban lehet látni.

— Hát a cipője? Azt láttátok? Már a szabása maga is remek alkotás. De hát a csattja! Hitemre mondom, hogy fél óra hosszat néztem, gyönyörködéssel, mert ez a csatt, középen hatalmas smaragdjal s a körül husz rubinnal, magában véve is muzeumba illő műtárgy.

— Hiába, ilyesmit is csak Párisban lehet látni!

— Hej, de szép dolog is lehet ilyen szép asszonyt szeretni! én szívesen meghalnék, ha csak egyszer, egyetlen egyszer felébrésztethetném a reggeli csókommal... Most persze mulatni mennek... Mi? — Alighanem valamelyik színházba s odáig

sem hülnek meg láttátok, hogy az előcsarnokban micsoda hatalmas bundákkal várta őket az az aranyzinóros inas? a kapu előtt pedig olyan batár állott, mint valami várkastély, amely kerekében mozog. A lovaik is megérnek — keveset mondok — egy vagyont Tiszta angol telivérek. Mi?

— Ezt is csak Párisban...

— De nem nagy lehet a szerelem közöttük, amint észre vettem. Egész ebéd alatt alig szóltak egymáshoz tiz szót. — Azt is komolyan. No ha én a férje volnék... hát hogy is lehet ilyen istennő társaságában ennyire merev, szóvalan valaki, pusztán az elegancia kedvéért?

— Hja, Párisban...

— De hát mondjátok, kicsoda ez az ur tulajdonképpen? A férje? ... Nem a férje?! lehetetlen... Tehát valami kiváló főúr, aki... Nem főúr? hát? — lehetetlen! Közönséges semmiházi? olyan ember, akinek semmiféle jövedelme sincs? hát akkor? ... Ne mondd! a hölgy pénzéből ebédelt 275 frank árát? Ej, be furesa!

— Hja, ilyesmit is csak Párisban lehet látni.

— De hát akkor a hölgy kicsoda? Bizonyosan valami szeszélyes hercegnő, aki... Nem hercegnő? ... Ah, — nem, ezt nem hihetem! ... Azt mondd, hogy alig két évvel ezelőtt még egyszerű, virágáros leány volt a Chaussée d'Antin egyik üzletében? lehetetlen! esodálatos! és még csak nem is művésznő! és... és... ilyen karrier!

— Hja, ilyesmit is csak Párisban lehet látni!

korona, Almásy Lajos 3 th. 4 kor., Sarka Béla 2 th. 3 korona, Varga Csongor 2 th. 3 korona.

3. A Magyar—Kegyes alapítvány kamatait kapta Torma Béla 2 theologus 15 korona.

4. A Kádár István alap. kamatait Balogh Miklós 2 th. 15 korona.

5. Fráter Ida alapítvány 8 kor. kamatát Nyiry Kálmán 2 th.

6. Sipos Margit alapítványból 8 korona Almásy Lajos 3 th. kapta.

Kiosztatott összesen 426 korona.

Irodalom.

Nagy Zoltán könyve. Gondos tanulmányok eredménye az a zeneelmélet, mely P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár tollából ered s hivatalos van a tanítóképző intézet hallgatóinak tankönyvül szolgál. Szerző nagy körültekintéssel osztotta be anyagát és az elemi ismeretektől kezdve helyes fokozatokon át halad a szakszerű ismeretek előadásáig.

A hangoknak akustikai megjelenésén kívül szerencsés érzékel határozza meg azok dinamikai értékét is; — óvatosan foglalkozik a modern és egyházi hangnemekkel; teret a hangsorozat természetes és rendszeres kifejtésének s pontos determinációban közli a műszavak értelmét.

E füzet előjárója ama sorozatnak, mely jelenleg van sajtó alatt s melyekben az elmélet magasabb fokait s az összhangzattant tárgyalja.

A művecske Csáthy bizományában jelent meg: ára 1 K. 60 fillér.

NAPI HIREK.

— **Farsang utolsó napja.** Az idei hosszú farsangtól ma vesz bucsut a — nap-tár. Mert a mulató ember csak annyiban veszi tudtula farsang végét, hogy ősi szokás szerint a két utolsó estét — mivel az hivatalosan ugyanis bolondok és bolondságok estéje — jól kiaknázza. Azután pedig hamvazószerda után is ott folytatja, ahol elhagyta. Ez a vigadó világ jog folytonossági elmélete. S tán ez a leghelyesebb. Hiszen annyi a baj a földön, a rövid életet oly sok nyomoruság keseríti meg, hogy a legnagyobb áldás és szerencse e siralom völgyében a jókedv. Régen eleink fel is használták a farsang három utolsó napját a zajos farsangolásra. Messze földről kocsikáztak fel apáink Pestre, hogy részük legyen a vidám farsangolásban. Ez a hangos mulatás akkor érhető is volt. Mert a nagy cécóra valóban bõjti esend következett. De ma már a nap-tári számítás alaposan megeafolja és lecafolja a gyakorlat. Mostanában a bõjt alatt is mulat a világ. Hajrá, három a tánc, míg a betegség azt nem mondja: csitt!

— **Az új pénzügyi palota** ügyében a városi tanács előterjesztést tett a pénzügyminiszternek, s két telket ajánlott megvételre. A Dégenfeld-tér és Csapó utca sarkán levő Darvas-féle és a törvényszéki palotával szemben lévő Bay-féle telkeket.

— **Felolvasó est.** A róm. kath. főgimnáziumban, csütörtökön délután 5 órakor tartandó felolvasó est ismét igen sikerültnek ígérkezik. A műsor számai oly sokat ígérők, hogy bizonyára nagy közönséget vonzanak. A felolvasó estét a Magyar Dal című nagy zenei költemény nyitja meg, melynek előadásában részt vesznek a Svetics intézet tanítóképzői dalköre, Riesz Elizke ki szaval a katonai zenekar s Husz Lajos a jeles zene-költő ki az egész zenei előadást vezeti. Majd

Sólyom Antal, társas életünk kedves és népszerű tagjának éneke következik, ki az ő kellemes hangján ad elő pár magyar népdalt. Roskovicz Arthur olvas fel. Majd Csiky László, szintársulatunk kiváló tagja ad elő egy melo drámát Rományi Mária nrhölgy zongora kísérete mellett. Kovács Margit kisasszony, a kedves hangú énekművész pedig a Figaróból énekel pár gyönyörű ariát. Az estét hegedű játék zárja be, Fábián Margit urleány, ad elő részletet Bánk bából, városunk egyik jeles zongoraművésznének zongora kísérete mellett. A felolvasó estére jegyek kaphatók Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

— A közigazgatási bizottság ülése.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délután 4 órakor a városháza tanácstermében ülést tartott, melyen Domahidy Elemér főispán elnökölt. Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsnok, Magoss György főügyész, Bészler Károly árvaszéki elnök, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Dr. Galánffy János ügyész, Csánky Viktor tanfelügyelő, Dr. Sár-vary Gyula főorvos, Szilgyi Imre, Márton Imre, Rickl Antal, Dr. Fejér Ferenc, Dr. Tüdös János bizottsági tagok és Tóby Elek dr. jegyző.

— A pénzügyigazgatói helyettes

sdója. Egy régi magyar közmondás alapigazsága megszűnt. Egyik holló nem vájja ki a másik szemét. Dehogy nem! Pálda reá a következő eset. Eisenmann Oszkár pénzügyigazgatói helyettesre IX. osztályu kereseti adót vetettek ki azért, mert a közigazgatási tanfolyamon tanári állást tölt be, amiért természetesen fizetést kap. Ezt a szerinte jogtalan adókitetést meglebbezte a közigazgatási bizottsághoz. Ügyének előadója Fauszt Flek pénzügyigazgató volt, aki egy cseppet sem kett védelmére hivatali helyettesének. Felhozott ugyan sok érvet Eisenmann igazsága mellett, de szigoruan kérte alkalmazni a törvény szakaszát és a közigazgatási bizottság Fauszt Elek előterjesztéseit, mely természetesen Eisenmann elutasítására hivatkozott, helyben hagyta.

— **Benedek képviselő gyászja.** Benedek János hajduböszörményi orsz. képviselőt gyász érte: egyik testvére Benedek Árpád tegnap meghalt. A gyászestéről a család ezt a jelentést adta ki: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk a felejt-hetetlen jó férjnek, apának, testvérnek és sógornak néhai Benedek Árpád István gőz-malmi tisztviselőnek élete 48-ik, boldog házasságának 20-ik évében, súlyos szenvedés után folyó hó 6-án d. u. egyegyed 1 órakor bekövetkezett esendes elhunytát. A boldogultnak földi részei folyó március hó 8-án, délután 3 órakor a Közkórház gyászszertartási terméből fog örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt-nak rokonait, barátait, ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Bánatos neje: Özv. Benedek Árpádné szül. Horváth Heléna. Gyermekai: Ilona, Mariska, Sándor, Irén, Lujza. Testvérei: Benedek Sándor nejevel és gyermekeikkel, Dr. Benedek János nejevel és gyermekeivel. Sógora: dr. Horváth Károly nejevel és gyermekeivel. Debrecen, 1905. március 6. Áldás és béke poraira!

— **Debrecen iskolaügye.** A tanfelügyelő jelentése szerint a múlt február hónapban a gyermekbetegségek teljesen megszűntek, a tanulók rendszeren jártak iskolába és még a tanyákon is rendszeren folyt a tanítás. Csánky Viktor tanfelügyelő látogatást tett többek között a debreceni ortodox izr.

elemi iskolában, ahol egy csomó izraelita polgártársat talált tanítás közben. Kérdőre vonta a hitközségi elnököt, aki kijelentette, hogy azok előjárósági tagok és próba tanítást jöttek meghallgatni. Pályázatot irtak ki ugyanis tanítói állásra és minden egyes pályázónak próba előadást kell tartani, amit a hitközségi tagok felülbírnak. A tanfelügyelő hivatkozott arra a törvényre, mely szerint tanítók államérvényes okleveleit senki sines hivatala felülbírálni; betiltotta a próba előadást.

— **A debreceni katonaság létszáma** a múlt hóban, a következő volt: közös hadseregbeli 1527 ember, 622 ló, honvéd 772 ember 289 ló. A városon átkelő és a hadsereg kötelékébe tartozott voltak: egy tábornok, 7 törzstiszt, 10 főtiszt. A lakosságnál beszállásoltattak a 3. huszárezredből 50 ember és 82 ló. A 16-os huszárezredből 30 ember és 56 ló. A Salétrom-utcai laktanyában fekszik a 7. huszárezredből 150 ember és 150 ló.

— **Előadások a bábaképzőben.** A helybeli magyar királyi bábaképző intézet Péterfia-utcai helyiségében ma kezdődnek meg az 1905. évi II-ik tanfolyam előadásai. A legközelebbi tanfolyam helyisége valószínűleg már az új bábaképző intézetben lesz.

— **Debrecen egészségügye.** Az elmúlt hónap egészségi viszonyai kedvezőbbek, mint januárban. A fertőző gyermekbetegségek nagy mértékben csökkentek, úgy hogy vörhenyben 1, ronesoló toroklobban pedig 5 haláleset fordult elő. A megbetegedések legnagyobb részét, a múlt hónapban az influenza telte ki.

— **Népesedés.** Az elmúlt február hóban született ev. ref. 144, ág. ev. 3, róm. kath. 36, izr. 28, gör. kath. 7. Összesen 218. Ebből 112 fiu és 106 leány. Meghalt a múlt hónapban ev. ref. 159, ág. ev. 3, róm. kath. 34, gör. kath. 9, izr. 10. Összesen 215. A születések száma hárommal mulja felül a halálozások számát.

— **Házasság.** Az elmúlt február hónapban házasságot kötött a debreceni anyakönyvezető előtt: ev. ref. 32 pár, róm. kath. 7 pár, gör. kath. 1 pár, izr. 3 pár, vegyes felekezetűek 22 pár. Összesen 65 pár.

— **A közkórház februári forgalma.** A városi közkórház múlt havi beteg forgalma a következő: januárról maradt 208 férfi 145 nő, összesen 426 beteg. Elbocsájtattak részben gyógyultan: 228 férfi, 150 nő, összesen 378 beteg. Meghalt 18 férfi, 17 nő, összesen 30 beteg. Március hóra maradt: 123 fekvő és 679 járó beteg.

— **Debrecen közbiztossága.** A debreceni rendőrség a múlt hóban letartóztatott lopás miatt 7 egyént, orgazdaságért 2, gyermekölésért 1, felségértésért 1, rendőri kihágásért 207 et. Összesen 219 egyént. Az ügyészségnek átszolgáltattak 12 egyént, rendőrileg megbüntettek 207-et, eltoloncoltak 27-et, a városon keresztül toloncoltak 64-et, kiutasítottak 40 et, összesen 131 egyént.

— **A szófogadó inas.** Egy derék budapesti asztalosmesternek volt egy roppant kedves kis daszklija. A mester módfelelt ragaszkodott az okos kis állathoz, annál kevésbé a felesége, aki egyszerűen utálta a kutyát, mert sokat evett és néha rendetlenül viselkedett.

Mostanában elérkezett az idő, mikor a kutyáért meg kellett fizetni az ebadó. Az asztalosmester jól tudta, hogy felesége semmiképpen sem járul hozzá ehhez a kiadáshoz és hogy a házi békét a kutya miatt föl ne tudja, az adófizetés utolsó terminusa előtt való napon, nagy titokban félrehívta az inasát.

— Te, — szölt hozzá — itt van tíz korona, Holnap reggel, úgy hogy a feleségem ne lássa, vedd a dakszlit, elvisszed az előjárósághoz, kifizeted az adót és megváltod a bécát. De vigyázz, ne hogy a feleségem meglásson. Ha ki lesz fizetve az adó, akkor már ugyanis hiába fog veszekedni.

Az inast tíz perc múlva, ugyancsak nagy tömegben, félrehívta a majsztranné is.

— Te, — szólt hozzá — itt van két korona. Holnap reggel, úgy hogy az uram ne lássa, veszed azt az utálatos kutyát és elviszed a sintérhez. Űsse agyon. Ha elpusztult az a dög: akkor már ugyanis hiába fog veszekedni az ur.

Az inas — ezen kacag most a fél Józsefváros — másnap reggel vette a dakszit, elvitte az elüljárószághoz, lefizette a tíz korona ebadót, kiváltotta a bárcát, azután kivitte a sintérhez, lefizette a két koronát és agyonütötte a kutyát.

Igy mentette meg a szofogadó inas a gazdája családi békéjét.

— **Megőrült hivatalnok.** Szatmári József 64 éves pénzügyi tisztviselő tegnap délután megőrült. Nemrégiben halt meg a felesége, s azóta buskomorrá lett. Folyton azt hajtogatta, hogy számok zsigognak a fejében és tegnap délután már dühöngeni kezdett. Hozzátartozói, a rendőrség segítségével minthogy a debreceni kórházba nem vették fel, a nagyváradai tébolydába szállították.

— **Közegészségi kihágások.** Dr. Sárvány Gyula tisztb. főorvos jelentése szerint a múlt hónapban a kenyér piacon két ízben koboztak el sütetlen, az egészségre ártalmas kenyeret. Egri Ferenc, péterfia utcai sütőmester ellea pedig a műhelye tisztátalansága miatt megtették a bünyefenyítő feljelentést.

— **Adóügy.** Az elmúlt hónapban az ex-lexre való tekintettel sokkal kevesebb adó fizettetett, mint a múlt év február havában. — Befolyt egyenes állami adó 102,320 korona, betegápolási 3640 kor., hadmentességi adó 386 korona, fegyveradó 8 korona, iparkamarai költség 69 korona, idegen adó 247 korona, idegen illeték 46 korona, végrehajtási költség 40 korona, járdaadó 819 korona, tűzvétség 1639 korona, alamizsna váltás 2869 korona, községi pótdó 27,054 korona, ipariskolai költség 1639 korona, nyírvízlecsapolási díj 1904 korona, ebadó 32 korona.

— **Iparváltások.** A rendőr főkapitányság kebelébe tartozó iparhatóság az elmúlt február hónapban 23 iparengedélyt adott s ezért 250 korona folyt be a házi pénztárba.

— **Az ügyészség foglyai.** Dr. Galánfy János kir. ügyész jelentése szerint az ügyészség börtönében januárról fogva maradt 108 férfi és 27 nő. Februárban bekerült 102 férfi 19 nő, akik összesen 4272 napot töltöttek elzárva. A napi létszám átlag 152, mely tetemes emelkedést mutat. A rabmunka keresmény 549 kor. 38 fillért tesz ki, melyből 111 kor. 16 fillért kiadtak a raboknak.

— **Állategészségügy.** A városi állatorvos jelentése szerint ez év január és februárban a lovak között fellépett a rühkór. Ennek az az eredete, hogy a hortobágyi ménesbe látszólag gyógyult rühes lovakat vezettek be. A járvány megállítására, a beteg lovakat zár alatt tartják és nem hajtják ki a közös legelőre.

— **Szapora kitüntetések idején.** Két ur diskurál a kávéházban.

Az egyik:

— Istók ucse, már nem győzöm levélpapírral meg-bélyeggel azt a sok gratulációt, amit kitüntetett ismerőseimnek kell küldenem!

A másik:

— Ezen nagyon könnyű segíteni. Idenézz t. Azzal előhuz egy darab papírt, melyre a következő sorok voltak írva:

Nyilttér.

Ismerőseimet, jóakaróimat és barátaimat oly tömeges számban keresi fel kitüntetésekkel a legfelsőbb kegy, hogy képtelen vagyok valamennyinek külön-külön szerencsekívánataimat kifejezni, s így ezúton gratulálók nekik a bárói, udvari tanácsosi és nemesi ranghoz.

Tisztelettel

dr. M. A.

— **Meglőtt gyermek.** Szerencsétlenség történt a napokban a közellevő gr. Dé-

genfeld-féle téglási tanyán. A szerencsétlenség áldozata egy nyolc éves fiúcska, Bleier Mór tanyai bérlő felügyelőjének gyermeke. Az utóbbi időben a kányák nagy pusztítást vittek végbe az uradalom baromfiái között. Ez a körülmény arra indította az uradalom erdészét, hogy a kányákat pusztítsa. A múlt héten is kányákra vadászott és a Bleier-féle tanya közelében levő szalmakazal tetején vélt észrevenni kettőt. Az egyiket le is lőtte, második lövésére velőtrázó sikoltás, jajveszékés hallatszott, mire az erdész figyelmessé lett és létrát támasztva a kazalhoz felment a tetejébe, hol a szalma között ájultan találta Dömötör János tanyai felügyelő nyolc esztendő kis fiát. A szerencsétlen gyermeknek arcába és fejébe furdóttak a serétek és olyan súlyosan megsebesült, hogy életben maradásához alig van remény.

— **Eltűnt kabát.** Pompásan mulatott a Korona vendéglőben vasárnap este volt álarcos bálon A. F. joghallgató. Kellemesen, vidáman töltötte az éjjeli órákat a jelmezes hölgyek társaságában. Ott is maradt volna talán reggelig ha a kötelesség nem szólítja, de ez indító oknál fogva bucsuzni volt kénytelen és az éjjeli órákban távozni készült. A ruhatárból előkérte télikabátját, de ebben a percben megkezdődött a hölgyválasz és mielőtt az erős akaratu ifju eltávozhatott volna, hirtelen előtte termett egyik táncosnője és táncra kérte. Misem természetesebb hogy az ifju elfogadta a figyelmes hölgy hívását és kabátját letéve beállt a táncosok sorába. Mily nagy volt azonban meglepetése, mikor a tánc végeztével kabátja után nézett, mely csodálatos módon eltűnt a helyéről. A kabátban igen fontos irományai vannak az ifjunak, aki ezúton kéri az illetőt, ki talán tévedésből vitte el a kabátját, sziveskednék azt a rendőrségre vinni vagy ha a kabátot nem is, de a benne levő iratokat borítékba zárva küldje el a rendőrségre.

— **Betörés.** Balmazújvárosban az elmúlt éjszaka betörők jártak, a magyar református egyház pénztári helyiségében. — Azonban a Wertheim szekrényvel nem birtak és valami zajra elmenekültek. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Harapós eb.** A múlt héten Held Miklós kereskedőt az utcán megtámadta és megharapta Kovács István kutyája és négy napig gyógyuló sebet ejtett a lábán. A veszedelmes kutya gazdája ellen Held tegnap panaszt emelt a rendőrségen.

— **Bevert ablak.** Vasárnap éjjel vig társaság vonult végig a Kandia utcán, melynek egyik tagja fékezhetetlen jókedvében betörte Klein Lajos utcára nyíló ablakát. Az ismeretlen ablak beverő ellen az éjjeli álmából felzavart Klein feljelentést tett a rendőrségen.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítás műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskakuban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Mukden elesik.

Az orosz-japán háború.

— márc. 7.

A nagy orosz birodalmat egyre jobban szorongatja a veszedelm. Otthon fokozódik a forradalmi mozgalom, most már százezrekre rug a lázongó munkások száma. A kelet-ázsiai harcúterem pedig a végső csapást készül mérni Oroszországra a csodálatos kis Japán.

Napok óta folynak a véres harcok. Mukden és Vladivosztozk minden pillanatban a japánok kezébe kerülhet és ezzel aztán eldőlt az egy év óta tartó nagy háború:

Japánt teljesen leveri Oroszországot és dik-lálja a békét.

A harcúteri eseményekről ezek a legújabb hírek:

Vladivosztozk.

Tokió, márc. 6. A japánok felszólították az oroszokat Vladivosztozk azonnal való elhagyására. Valószínű, hogy Vladivosztozk pár nap múlva megadta magát és a japánok brtokába jut.

Mukden.

London, márc. 6. Mukdenből jelentik, hogy *Kuropatkin helyzete kétségbeesítő. Mukden tarthatatlan.* Valószínű, kapitulál. Ha pedig nem: a legborzasztóbb katasztrófa vár az orosz seregre, melyet a japán teljesen megsemmisít.

Mukden, márc. 6. A Szinmingtin-utról és a Huho északi vidékéről számos menekült érkezik. A tegnap Fehérdombnál elfogott ütközetben elfogott japánok oly fáradtak voltak, hogy nem tudtak tovább menni és ébren maradni, mint a halottak heverték őrizet alatt. Allapotuk bizonyítja, hogy milyen fáradsággal jár a japán csapatoknak Nogi vezényletével történt gyors előrevonulása.

London, márc. 6. A Reuter-ügynökségnek Kuroki főhadiszállásán lévő tudósítója jelenti 4-ről: A japánok a bal orosz szárny megerősített állásai ellen hevesen tüzeltek sulyom ostromágyukkal. Lehetetlennek látszik hogy az erősítések sokáig ellen tudjanak állni a hatalmas lövegeknek.

A Reuter-ügynökség jelenti tegnapi Kuroki főhadiszállásról: A japánok a Hunhontul jelentéktelen győzelmet arattak, a mennyiben a 16. hadtest rövid időn belül Európából érkezett két hadosztályát esapatonként megverték és azokban nagy kárt tettek. A japánok nagymennyiségű lövészert zsákmányoltak.

Niucsvang, márc. 6. Mukden elesését itt küszöbönállónak tartják. Tegnap sikerült itt Noginak egy négy szotnya kozákból és 26 ágyuból álló hadosztályt elválni, mely Mukdenbe igyekezett. Visszaverte őket és kényszerítette a Tielinben való visszavonulásra. Más, előretolt orosz csapatokat, melyeket Mukden megerősítésére visszavontak, is megverték és parancsot kaptak, hogy vonuljanak vissza Tienlingbe. Az utolsó jelentések szerint az oroszok visszavonulásukat készítvén elő, elégetik az ottani pályaudvaron felhalmozott készleteiket.

Mulatság.

Jogászok bálja. Tegnap este zajlott le a Bika szálló disztermébeu a jogászok bálja, mely úgy anyagilag mint erkölcsileg várakozáson felül fényesen sikerült. Jóllehet jogász ifjaink elkésve mintegy a farsangot bezáró mulatságnak rendezték táncestélyüket, igen szép közönség volt azon jelen, a mulatók soraiban ott láttuk a város társadalmának színét-javát. A feldiszített bálteremben esapongó jókedv uralkodott. Az ifju táncosok serege vigan siklott a Keringő ütemére és a reggeli órákig mulatott. Magyar testvérek pompás muzsikája mellett. A bálon jelen volt hölgyek névsorát itt közöljük.

Leányok: Nagy Ilona, Kiss Böske és Karola, Materny Gizella és Aranka, Kutassy Rózsika, Demetrovits Ducika, Bodnár Irén és Malvin Nagyvárad, Donogán nővérek, Szabó Kata, Rózsa Piroška, Oláh nővérek, Sáfrány Irén, Margitai Ilona Jankófalva, Fekete Margit Sámson, Kasszin Teréz Sámson, Zádor Cenci, Keresztfalvy Berta, Soós Margit és Ilonka, Simon Margit, Hepke Margit, Hegedüs Margitka, Tikos Mariska, Glück Ilona, Ériez Palika, Kohütovits Erzsike Vámospéres.

Asszonyok: Biuer Adorjáné, Reviczky Lászlóné, Materny Lajosné, Cseley Gyuláné, Osváth Pálné, Donogán Istvánné, Fráter Barnáné, özv. Mayer Ottóné, Szabó Kálmánné, Zádor Lajosné, Egyenes Kálmánné, Ethey Jánosné Sámson, Keresztfalvy Gézánné, Soós Albertné Hepke Oszkárné, Hegedüs Istvánné, Kovács Nándorné, Hill Herencné, Glück Béláné, Ériez Ernőné, Kohütovits Pálné Vámospéres.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Márc. 7. kedden. Boldogság Vigjáték.
Márc. 8. szerdán. János vitéz Daljáték.
Márc. 9. csütörtökön. Sulamith Dalmü.
Márc. 10. péntek. Bob herceg Daljáték.
Márc. 11. szombat. Arany patkó Vigjáték.
Márc. 12. vasárnap délután Elnémult harangok Színjáték.
Este, János vitéz Daljáték.
13. hétfőn először A boszorkány Dráma.

* **Hajdu József**, Ujabb időben a színészeti pályára tódulók soraiban kevés az igazi tehetség. Állandó a panasz és az aggodalom, hogy mire kidőlnek a régi jeles oszlopos művészek, nyomaikba majd többnyire mesterkedők lépnek. Ily viszonyok közt benső örömmel kell üdvözlőnk egy-egy feltűnő új tehetséget. A fővárosi sajtó az országos színészakadémia új nemzedékében kiváló nagy tehetség feltűnéséről ad hírt. **Hajdu József** a neve s már tavaly első éves korában kiemelkedett a többi közül. Most pedig e hónap 4-én a színészakadémia nyilvános vizsgálatán, mely Csillag Teréz vezető tanár felügyelete alatt folyt le, **Hajdu József** mint rendkívüli, szokottnál értékesebb nagy tehetség mutatkozott be. Egyértelmű a vélemény róla, hogy évek óta egyáltalán nem lépett Hajdu Józsefnél izmosabb, hivatottabb erő a színésszínre. Sardou *Dóra* című színművében játszotta Vander Kraftot és oly sikert aratott, mely bevégzett, elismert művészek is beesületére vált volna. Művészkörökben azt jósolják, hogy **Hajdu József** a jövő nemzedék élén fog haladni s egykor disze, oszlopa lesz nemzeti színészetünknek. Mi az új tehetség feltűnését annál nagyobb örömmel üdvözlhetjük, mert **Hajdu József** debreceni fiú. Itt született Debrecenben, fia a budapesti New-York kávéház ismert főpincéérének, Reisz Gyulának, aki már évekként elszármazott Debrecenből, de itt sok rokona. Jó ismerőse van most is. — **Hajdu József** tehetségében az is felette örövendetes különben, hogy nem a divatos felszínen uszók közül való, hanem igazán tartalmas egyéniség. A legnemesebb, tiszta művészi eszközöket használja, a nagy klasszikus iskola szellemében fejlődik és így méltán várható, hogy be is váltja a hozzáfűződő reményeket.

TAVIRATOK.

Láng Lajos eszméje.

Budapest, márc. 6. A szabadelvű pártkörben este az a hír terjedt el, hogy **Láng Lajos** a szerdai kihallgatáson a királynak a kibontakozást az eddig ismert irányoktól eltérő uton fogja javasolni. Arról azonban senki sem tudott, hogy mi lehet **Láng Lajos** eszméje, melylyel a válságot megoldhatónak véli?

Az orosz forrongás.

Pétervár, márc. A forradalmi mozgalom növekszik. Eddig kétszáznegyvenezer munkás sztrájkol. Fegyverük kevés, de sok kézi gránáttal rendelkeznek. A véres összütközés alig lesz elkerülhető.

Eltűnt 15,000 márka.

München, márc. 6. A rendőrség jelentése szerint tegnap a helyi főpályaudvaron az ulm-salzburgi vonat postakocsijából három postazaeszkő tűnt el 12-15,000 márka tartalommal.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 6.

Buza kínálat és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 12,000 méter-mázsza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri 2 $\frac{1}{2}$ -5 fillérrel drágább, a többi szilárdul tartott. Idő: borus.

Buza áprilisra	19.88—90.
" májusra	19.66—68.
" októberre	17.34—36.
Rozs áprilisra	15.74—76.
" októberre	13.94—98.
Zab áprilisra	14.52—54.
" októberre	12.20—22.
Tengeri májusra	15.26—28.
" júliusra	15.18—20.
Repece májusra	23.60—80.

Legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti magvakat szállit

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése,

Debrecen, Piac-Hatvan-utca sarok.

mintázott ajánlatot kívánatra bérmentve küld.

Donogán és Somossy

céghez.

Debrecen, Kistemplombazár.

**Női ruhaszővet,
Blons selyem,
De laine és
Mosó kelme**

ujdonságok

megérkeztek.

M. Á. Vasutak menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat)	d. e.	9 30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	3 16
Budapest felé (gyorsvonat)	regg.	4 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	8 07
Budapest—Nagyvárad felé	este	12 31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	10 12
Csak P.-Ladányig	este	11 10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	8 08
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	5 56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	3 51
Csak Szatmárig téher v. sz. sz.	este	6 56
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	7 50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	2 27
Csak Szatmárig	reggel	12 10
Miskolc—Kassa felé	reggel	5 13
Miskolc—Kassa felé	este	8 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	6 11
Csak Nyiregyháziig	d. u.	4 19
m. á. vasutól	reggel	12 25
vásártérről	reggel	5 44
m. á. vasutól	reggel	5 09
vásártérről	reggel	8 16
H.-Böszörmény	d. e.	8 07
vásártérről	d. e.	11 16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 25
felé	d. u.	4 38
vásártérről	d. u.	4 11
m. á. vasutól	d. u.	12 12
vásártérről	este	12 46
vásártérről	este	12 46
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	6 35
F.-Abony felé vásártérről	reggel	4 36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 06
Derecske—N.-Léta felé	reggel	4 23
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	9 35
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	1 50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	6 40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	5 45
		9 35

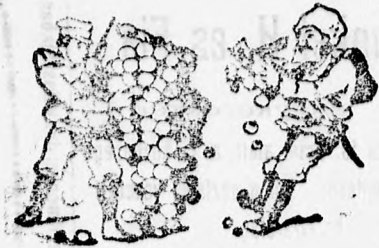
Bpestől Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	7 25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	9 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	7 05
		9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	2 2
Budapest—N.-várad felől	éjjel	6 41
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	6 24
Csak P.-Ladánytól	d. u.	2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel	2 15
Csak Szatmár felől	reggel	5 40
Szatmár—M.-Sziget felől	d. e.	8 46
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	4 37
Csak M.-Sziget felől	este	3 55
Szatmár felől	este	10 31
Csak Szatmár felől	reggel	10 40
Kassa—Miskolc felől	d. e.	6 30
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	8 31
Csak Nyiregyházi felől	d. u.	11 50
Kassa—Miskolc felől	reggel	7 48
vásártérről	reggel	3 33
mávasuthoz	d. e.	7 40
vásártérről	este	7 22
B.-Sz.-Mihály	este	11 06
vásártérről	este	11 12
H.-Böszörmény	este	6 51
felől	d. u.	6 57
mávasuthoz	d. u.	9 46
vásártérről	d. u.	8 52
mávasuthoz	d. u.	1 28
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	3 34
F.-Abony felől mávasuthoz	d. u.	3 35
O.-Köcs—Polgár felől vás. terre	reggel	5 45
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 44
Derecske—Nagy-Léta felől	reggel	7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	7 15
		7 13

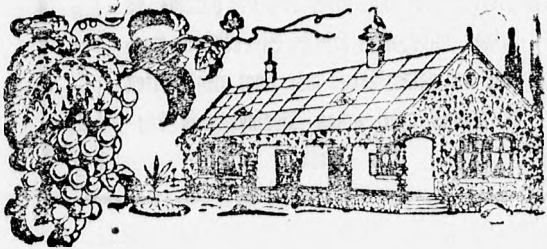

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos **Caspari Frigyes** **Medgyes Nagy-Küküllőmegye**
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébreghasználható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kusza természetű), mert nagyobb része ha megőrzi, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskállyal és más érens szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb oleó árban és (Delaware) sima ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőoltványterep
Nagy-Kágya, Bihar-megye.

Kiadó lakás

mester utca elején

Bundi utca 4 sz. alatt egy egészen ujonan épült magas földszintes utcai lakás mely áll felül 4 szoba egy előszoba alól 2 nagy világos pince szoba, egy sötét pincéből.

Kiadó május 1-től.
Ertekezhetni ugyanott

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdteműködését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra. Övadékkölcsönöket ad bérloknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett. Elfogad betéteket betéti könyvecs. kére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. I em. Az igazgatóság.

2723—1905.

Faeladási hirdetés.

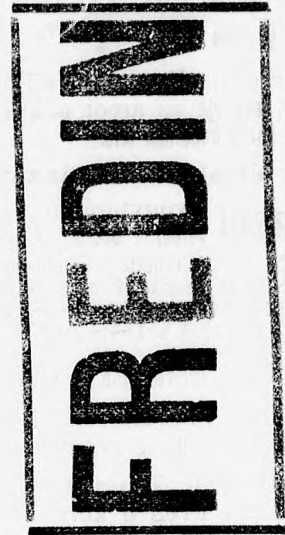
A paci erdőségben levő s a város tulajdonát képező 174 és kétnegyed négyméteres hosszú csomó akácfa, 226 és egyegyed kétméteres hosszú csomó akácfa, 46 m.-ől I. oszt. botfa, 89 és háromnegyed m.-ől II. oszt. botfának a helyszínen nyilvános árverésen 1905 március 10. napjának d. e. 9 órakor eladatása rendeltetvén el, ezen árverésre a venni szándékozók meghívotnak.

Debrecen, 1905. március 2-án.

Városi tanács.

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire-

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos
Boxcalf, Oskaria Chevreaux
és **Lakk-lábbelikre.**

Bécs, XII|1.

PÁRTOLJUK A MAGYART

s vegyünk csak is Magyarországnban.

Legfinomabb kivitelű igen célszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába

kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal, 1 hozzávaló pipaszár, 1 célszerű dohányzacskó, 1 gyufatartó, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivartárcsa, 1 házi pipa szárral együtt, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivarvágó, 1 szivar hamutartó, 10 drb. összesen.

4 és fél kiló, körülbelül 50 drb. különféle illatu finom pipere szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat mélyen leszállított áron potom 6 frt 40 kr-ért szállíthatom bárkinek, és pedig:

- 6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból,
- 6 drb amer. szabad ezüst evőkanál,
- 12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál,
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál,
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálca,
- 1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakeszlet

5 darab solingeni pengéjű kés és egy darab szeletelő villa csak 4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak 5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett.
csak 5 korona.

HÖLGYEK

olyan szert keresnek, melyet az arcon a legjebb szem sem képes észrevenni s a mellett az arcbőrre bámulatos hatásu.

üde, viruló arczszínt

kölesönöz,

a bőrt finomítja, puhítja.

Bálba, hangversenyre, színházba, operába járó hölgyek egyikének sem szabadna elmulasztania arcát, kezeit, nyakát,

Doctor LEJOSSE

(Lőzsosz) párizsi orvos által feltalált

RAVISSANTE

szépitővel bedörzsölni. Egyedüli különlegesség izzadás ellen, megóvja az arcot a levegő minden káros behatása ellen

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Török József gyógytáráiban csak a valódi Doctor LEJOSSE-féle

RAVISSANTE toillette különlegességeket. RAVISSANTE szépitő, Poudre RAVISSANTE, CRÈME RAVISSANTE és SAVON RAVISSANTE.

Elegáns hölgyek, művésznők kedvenceit.

Debreczenben valódi minőségben kaphatók Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL ur gyógytárában.

Árak: RAVISSANTE szépitő, eredeti üveg 3 korona. Kettős üveg 5 korona. 3 árnyalatban: Hófehér-, rózsas- és test-szinü.

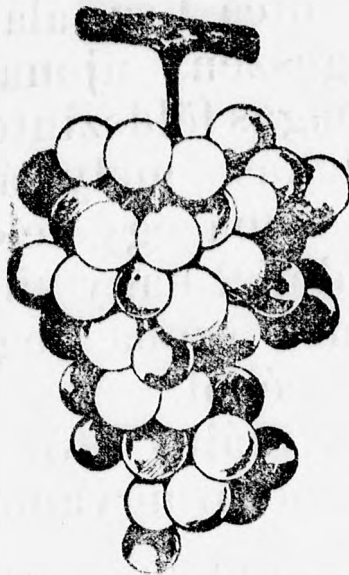
POUDRE RAVISSANTE, 3 árnyalatban, eredeti doboz 2 korona, kisebb 1 korona.

CRÈME RAVISSANTE, elegáns porcellán tégely 2 korona, kisebb 1 korona.

SAVON RAVISSANTE, legfinomabb, legkedveltebb toillette szappan 1 korona.

Millentum telep Nagyósz.

LŐZSOSZÓBBÁRÉKI

LEJOSSEÓBBÁRÉKI

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, s mely szőlőiskola Alami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Ranunkel H. es Fia

posztó nagykereskedő
cég Piac utca 19. szám alatt, a t. közönség igényeit kielégítendő, külön osztályt vezetett be kizárólag

férfi divat szövetek

kicsinybeni eladására.

A tavaszi legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, u. m. szines és sima kamgarnok, cheviottok, fekete és kék Chochmenek, fényposztók, valamint egyenruházati posztók és Trikók, mindenféln szin és minőségben meg-
lepő dus választékban már most megérkeztek és eredeti gyári árban kicsinyben is kaphatók.

Schberg Vilmos és Társai brassói posztó gyárosok készítményei dus választékban

Schberg Vilmos és Társai brassói posztó gyárosok készítményei dus választékban

A legjobb arcz-
szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-creme. nappali használatra.

Kitűnő toillette szappanok a kenőcs használatához

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsas és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szójviz. A legjobb szójviz.

Kapható: dr. Rothschnik V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerésztárában

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN; (Iparbank-udvar.)

leszámitol és bevált.

Külföldi váltókat kisorsolt értékpapirokat vásárol és elad;

Értékpapirokat külföldi pénzeket fizetéseket teljesít.

Külföldi piacokon kibocsát külföldre szóló.

Hitelevellel fentart

Safe Depont (páncél) szekrényekel elad minden huzáshoz

Osztálysorsjegyeket csekély évi díjért nyilván tart

Kisorsolás alá eső sorsjegyekel állami és magán kötvényeket,

Törlesztéses kölcsönökkel nyújt **600 koronán felül**

10, 20, 25, 30, 40, 50, 65. évre.